

REFERAT

Referat fra bestyrelsesmøde fredag d. 21. juni kl. 11-15 i Vartov

Tilstede: Claus K. Jensen, Anna Schram-Vejlby, Johan M. Jensen, Tine Blicher-Moritz, Søren Bak-Jensen, Anna Schramm Vejlbj, Lise Jeppesen, Ulla Schaltz, Mads Bo Schear Mikkelsen, Carina Serritzlew. Anni Mogensen deltog online.
Afbud fra: Palle Maurice Jepsen, Bo Skaarup, Berit Anne Larsen

Fra Sekretariatet deltog: Ida Bennike, Susanne Armand og Nils M. Jensen (Ref.)

1. Godkendelse af dagsorden

Beslutning: Godkendt – med en tilføjelse fra forperson, der gerne under evt. ville debattere emnet ”aktivisme og kulturarv” (jfr. aktuelt klimaaktivist-angreb på Stonehenge)

2. Referat fra fysisk bestyrelsesmøde d. 15.4 2024 (før GF d. 25.4)

Baggrund/Beslutning: Godkendt, da der ikke var fremkommet kommentarer 14 dage efter fremsendelse.

3. Opsamling fra tidligere online møder (uden formelle referater):

konstituerende onlinebestyrelsesmøde d. 30.4. 2024.

Tema: Konstitueringen af bestyrelsen. Efter valghandling valgtes: Forperson Claus Kjeld Jensen; næst-forpersoner: Søren Bak-Jensen og Tine Blicher-Moritz

Onlinebestyrelsesmødet d. 31.5 2024.

Tema: Folketingets aftale om ændringen af museumsstøtten. Forud var bestyrelsens medlemmer bedt om at sende synspunkter vedr. reformen til anvendelse i det videre forløb. Der var desuden fremsendt et kronikforslag, udarbejdet af Sekretariatet, til bladet Kommunen, som havde ønsket et indlæg. Mødets fokus blev kronikforslaget – der blev debatteret. Samlet blev konklusionen, at der i den kommende tid bør være museumspolitisk fokus på de gode elementer i forslaget – og at kritik bør koncentreres om to forhold, som også en række henvendelser, debatindlæg og ønsker om foretræde for FT Kulturudvalget har peget på: A) mangel på gennemskuelighed i inddelingen i de fem foreslåede kategorier af de faste tilskud – herunder mangel på transparens i de tekster, der afgør indplaceringen – og B) fokus på kommunernes (manglende) rolle i fremtidens museumslandskab. Det færdigredigerede indlæg til Kommunen, signeret af forpersonen, var vedhæftet indkaldelsen til bestyrelsesmødet.

Derudover var der i onlinebestyrelsesmødet fokus på fremsendt materiale vedr. ansøgning til et dansk museumskort, der nu er afsendt, og udpegning af kandidat til et rådgivende panel i Kulturens Analyseinstitut. Bestyrelsen udpegede Ulla Schaltz. Chefrådgiver og kommunikationschef Dorthe Hammerich Rasmussen er i regi af Dansk Kulturliv desuden udpeget som kandidat.

4. Status vedr. museumsreform

Baggrund: Forperson Claus Kjeld Jensen fremlagde status over indkomne kommentarer og udsagn fra såvel politikere (bl.a. fra Folkemødet på Bornholm) og fra en lang række kollegaer rundt i landet – godt 5 uger efter et samlet kulturvalg fremlagde oplægget til lovforslaget med overskriften: «Museumsreform. En generationsinvestering i vores fælles fortælling» [En linksamling til museumsreformen findes på ODM's hjemmeside](#). Der afventes stadig svar på flere henvendelser til SLKS vedr. status for det videre forløb i reformen – herunder høringsfase og frist herfor samt problemstillinger vedr. manglende indsigt i såvel begrundelser for indplacering i

Organisationen Danske Museer
Vartov, Farvergade 27D
1463 København K, Danmark
T + 45 4914 3966
info@dkmuseer.dk
www.dkmuseer.dk

Susanne Armand
Administrativ koordinator
M +45 3179 8980
sa@dkmuseer.dk

grundtilskudskategorierne samt uklarhed i udregningsmodellerne vedr. incitamentstrukturen. Axel Johnsen, Museum Sønderjylland, har forespurgt Sekretariatet om bestyrelsen agtede at lave en evaluering af ODM's rolle i reformprocessen – hvorfor emnet blev debatteret.

Beslutning: Det besluttedes, at en evaluering skal have afsæt i et fremadrettet perspektiv – og for hele museumsfeltet. ODM kan ikke aktivt forholde sig til individuelle museers problemstilling(er). Bestyrelsen vil, på baggrund af en opsamling af ODM's udmeldinger og holdninger i reform-forløbet på efterårets overnatningsseminar (9.-10.10) evaluere forløbet – herunder 1. hvor er vi lykkedes at komme igennem med ODM synspunkter – og 2. hvor / hvordan vi har haft politisk indflydelse. 3. Generelle læringspunkter til den politiske opgavevaretagelse videre frem. Evalueringen kan ses i relation til seminarets fokus på oplæg til vision og missionsdebat (der forestår i lyset af de nye vedtægter, navneskift til Danske Museer m.m., visuel identitet m.m.) Resultater af bestyrelsens overvejelser tænkes delt med medlemmerne sidenhen, bl.a. på Det Faglige Årsmøde i november.

,/. Når dette skrives, er lovforslaget med tilhørende bemærkninger tilgået (d.28.6) Der er svarfrist på høringsfasen d. 24.8. Nærmere information om den forestående proces tilgår bestyrelsen snarest

5. Skattesag med mulige konsekvenser for museerne

Baggrund: Vikingskibsmuseet, og potentielt andre museer, kan komme ud i et stort skattemæssigt problem. Ved en gennemgang af aktuelt regelsæt for Vikingskibsmuseet har det vist sig, at museet er fejlregistreret hos Erhvervsstyrelsen på grund af fondslovgivning, indført helt tilbage i 1987. Museet burde være registreret i Skattestyrelsen. Skattestyrelsen har nyligt vurderet, at museet, som ellers har været skattepligt undtaget, er omfattet af skatte- og oplysningspligten *af hele driften* i henhold til selskabsskattelovens §1.16, fordi museet har aktiviteter ud over det Skattestyrelsen fortolker som nødvendigt for museumsdriften (beskrevet som butik og café, men også i form af udbudte arrangementer for andre end betalende gæster i museets åbningstid) Desuden må der ikke ske en bortforpagtning, som af Skattestyrelsen sidestilles med lokaleudlejning. I forbindelse med den nye registrering vil der være en overgangsbeskatning, som Vikingskibsmuseet selv vurderer, kan løbe op i et signifikant millionbeløb. Skattestyrelsen skulle træffe endelig afgørelse om overgangsbeskatningen omkring 1.maj. Afgørelsen er d.d. stadig ikke kommet. I mellemtiden har både skatteministeren og kulturministeren, i såkaldte §20 spørgsmål, været spurgt om holdning til sagen (Spørgsmål fra Zenia Stampe, R) – og begge henholder sig til gældende lovgivning – der ikke taler museernes sag.

Beslutning: Hvis sagen falder dårligt ud for museernes sag, skal vi sammen med Vikingskibsmuseets advokat anmode om et foretræde for Folketingets Kulturudvalg og her uddybe de dyrebare konsekvenser for alle museer. Et hovedargument er, at i forhold til politikernes ønske om fokus på egenfinansiering og dermed kommercielle aktiviteter, spænder den aktuelle sag ben. Politisk hovedfokus bør være, at museer helt enkelt undtages for skat (som der er præcedens for i andre sammenhænge) Tanken med museer har aldrig været, at de var skattepligtige eller, som nonkommercielle, almenyttige aktører, skulle lignede på lige fod med kommercielle virksomheder.

6. Sexisme og krænkelser

Baggrund: en ny bølge af sager om sexisme og krænkelser er i gang - aktuelt med påvisning af ulige magtstrukturer og sexisme i musikbranchen. En afdækning, som det må formodes, også kunne finde sted i museumsverdenen. Bestyrelsen har tidligere haft emnet på dagsordenen (foråret 2022) – hvor en række synspunkter på området blev formuleret (var vedhæftet dagsordenen).

Beslutning: Bestyrelsen debatterede synspunkterne – og evt. skærpsler / ændringer. Det blev bl.a. fremhævet, at repræsentation i forhold til kunstmuseernes opgave i forhold til kønspektivet ved indkøb- og udstillingspraksis m.m. med fordel kan inddrages i sammenhængen. Det besluttedes at nedsætte en

arbejdsgruppe der kan arbejde videre med en opdatering og gennemskrivning af ODM's holdninger på området – og som kan være bestyrelsens talerør i fald sager opstår. Til arbejdsgruppen valgtes Lise Jeppesen, Carina Serritzlew, Ulla Schaltz. Direktøren indkalder (i første omgang) til et online møde medio august, hvor rammerne for opdateringen af politikpapiret fastlægges.

7. Nyt fra Sekretariatet

a. Sekretariatet: Sekretariatet bliver mindre bemanded fra august, hvor Dorthe Hammerich Rasmussen går på barselsorlov, og hvorfor det er aftalt, at kommunikationsmedarbejder Sara Mathilde Gosmann går op på 37 timer for at varetage yderligere kommunikationsfaglige opgaver i samarbejde med direktøren. Til at medvirke til den museumspolitiske varetagelse, herunder den kommende fase med høring af ændringer i museumsloven - og den efterfølgende fase med lovbehandling i Folketinget, er der aktuelt samtaler om at indgå en aftale med et konsulentselskab med stor erfaring på området.

Beslutning: taget til efterretning

A1. Implementering af nyt navn, ny identitet – herunder logo, brevpapir m.m.

Baggrund: Medio december 2023 blev de sidste dele af reformen af ODM's vedtægter (§4 og §7) vedtaget. Forud var gået en længere proces, siden GF i april 2023. Den endelige ændring af ODM's (nu retteligen: DM's) vedtægter var således på plads, og vi kunne igangsætte implementering af ændringerne – herunder nyt navn, ny identitet, logo, brevpapir m.m. Vi søgte, via kontakt til vores revisor, at få lov at hensætte midler på budgettet 2024. For at kunne hensætte skulle vi dog være længere fremme med beskrivelse - og allerhelst kunne påvise afgivelse af tilbud fra eksterne. Der er således ikke specifikt allokert midler til opgaven i budgettet for 2024, men vi har midler til at varetage opgaven (som vi anslår til at udgøre 250.-300.000 kr. med hjælp af et eksternt bureau) Efter aftale med vores forperson blev det, ihukommende et meget travlt forår med museumsreform, besluttet at udskyde arbejdet til efter reformen var på plads. Vi er nu så langt på året, at det foreslås, at der tages hul på identitetsarbejdet i *Danske Museer*, som vi rettelig hedder, på bestyrelsesseminaret d. 9.-10. oktober i Odense. Her vil det være passende at indlede med en samtale om Danske Museers mission og vision – i lyset af de nye vedtægter og den forestående proces mod nyt logo og øvrig identitet.

Beslutning: Bestyrelsen tog såvel orienteringen som ideen om at starte ODM's mission- og visionsarbejde ved efterårets bestyrelsesseminar, jfr. ovenstående, til efterretning. På mødet vil der i øvrigt være fokus på aktuel politikudvikling (jfr. bl.a. lovbehandlingen af museumsreformen) og evaluering af det hidtidige reform-forløb, jfr. pkt. 4.

b. Danske Museers Efteruddannelse (DME): Udviklings- og uddannelseschef Ida Bennike orienterede om processen for udvikling af Danske Museers Efteruddannelse (DME) til Museernes Udviklingscenter – med et bredere perspektiv på at understøtte museerne – herunder fokus på museernes sociale rolle og inddragelse af den grønne omstilling, genereret i Museernes Grønne Akademi, i efteruddannelsesprogrammet. Det meddeltes, at DME på nuværende tidspunkt er nær hele årets måltal – og med høje deltager-evalueringer. Uddannelseschefen nævnte, at der i forbindelse med museumsreformen er afsat PL-regulerede midler til at fortsætte DME's arbejde de kommende år. Der arbejdes derfor på at sikre en op til 4-årig aftale med SLKS. Det vil give ro og fremtidsperspektiv i arbejdet med efteruddannelse. Herudover redegjordes for status vedr. mentorordningen for museumsledere, der er kommet succesfuldt i gang – og med væsentligt flere tilmeldte museumsledere, end der er plads til på det første forløb. Projektet igangsættes ultimo august ved et møde med mentorerne. Der er tale om et pilotprojekt, der siden skal evalueres – herunder om mentorkredsen vil have fordel af også at bestå af stadige aktive erfarne museumsledere (frem for nu, hvor man overvejende har pensionerede ledere som mentorer)

Beslutning: Efter fokus på mentorordningens mentorkorps blev fremlæggelsen taget til efterretning.

c. Museernes Grønne Akademi: Projektleder Birgitte Kehler Holst orienterede om status, hvor nu godt 30 museer har underskrevet Museernes Grønne Akademis charter. Projektet er konstant under udvikling, da den grønne omstilling tager fart alle steder og vidensniveauet generelt højnes. Projektet har midler til medio 2025 – og aktuelt arbejdes der på en ny ansøgning – hvor der fra fondsside har været opfordring til en ”ambitiøs videreførelse”. Et fokuspunkt i de sidste måneder har været arbejdet med den såkaldte ”Dobbeltvæsentlighedsanalyse” (DVA), der kan medvirke til at perspektivere museernes såkaldte negative ”fodaftrek”, men også på det positive ”håndaftryk” i den grønne omstilling blev introduceret. Det gjorde også, Det Grønne Akademis barselsvikar Mikkel Walldo, der i forbindelse med revision af pengestrømmene i projektet forlænges til ind i 2025. Rasmus Bahnsen ventes retur i august.

Beslutning: redegørelsen blev taget til efterretning – og DVA’en sendt til bestyrelsens medlemmer.

d. Folkemødet på Bornholm d. 13.-15.6.

Forperson og sekretariat var afsted. Vi havde værtskabet på Kulturens Plads om torsdagen – og bød på en velbesøgt debat med overskriften: ‘Når museer bliver kampplads’. På scenen var Pernille Taagaard Dinesen, KØN, Jakob Bjerring Hansen, Bornholms Museum og Mette Bjerrum Jensen, Ringkøbing Fjord Museerne samt kulturordførere Mogens Jensen (S), Charlotte Broman Mølbæk (SF), Mikkel Bjørn (DF) og Sascha Faxe (ALT). ODM skal være en aktiv del af Dansk Kulturliv og deltage i mødet. Der må meget gerne deltage flere bestyrelsesmedlemmer, der også kan indgå i debat på andre scener. Der er allerede på nuværende tidspunkt, som vi plejer reserveret 4 lejligheder (12 sengepladser) i Gudhjem.

E. Kulturmødet på Mors d. 22.- 24.8

Museernes tilstedeværelse på mødet forestås i samarbejde med MMU (Kasper Tipsmark, Gl. Estrup Herregårdsmuseum, er primus motor) Programmet er stadig under udvikling, men der arbejdes med et stort signaturarrangement torsdag den 22. august fra kl. 12.00 – 13.00 i ”Musikværket sal 1” (den store sal) med hovedteksten: ”Museumsreformen og fremtidens museer. I mere end 10 år har danske museer efterspurgt en reform af museumsloven og det statslige tilskudssystem på museumsområdet, som indtil nu har været præget af forældede og tilsandede strukturer. Med det nye lovforslag, som ligger til afstemning i efteråret, står reformen nu endelig til at blive en realitet. Hele det danske museumsvesen står overfor et afgørende vendepunkt og en række centrale spørgsmål trænger sig på...” Til debatten er kulturministeren og/eller Mogens Jensen/Charlotte Broman Mølbæk inviteret - sammen med Claus K. Jensen, Karen Grøn/Julie Rokkjær Birch, Ane Hejlskov og/eller Per Nikolaj Buch. På mødet deltager i øvrigt fra bestyrelsen Carina Serritzlew og Lise Jeppesen.

f. Udpegning til statens Kunstfonds repræsentantskab

ODM skal sammen med Foreningen af Kunsthaller i Danmark (FKD) udpege en kvinde og en mand i fællesskab. Kunstkredsen i ODM har indstillet Christian Skovbjerg Jensen, Museet for Samtidskunst, til den ledige plads. Den anden kandidat, indstillet af FKD er Helene Nyborg Bay fra Nikolai Kunsthall.

Beslutning: Taget til efterretning

g. Indstilling af sagkyndige medlemmer til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Baggrund: ODM indstiller sammen med Danmarks Naturfredningsforening, ICOMOS Danmark og Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur to sagkyndige medlemmer til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Fra ODM's side har vi genindstillet leder af formidling, forskning, undervisning og samlinger, Jane Jark Clausen,

Københavns Museum, der har siddet i nævnets første periode (pladsen blev oprettet i forbindelse med balladen om mangel på kulturhistorisk faglighed i klagenævnet i forbindelse med sagen om Nyborg Slot) Vi plæderer for, at kontinuitet er godt i sammenhængen. Afgørelse efter fælles drøftelse ultimo juni.

Beslutning: taget til efterretning

h. Indstilling til Bodil Koch Prisen

Baggrund: ODM har indstillingsret til *Bodil Koch Prisen*, ”der årligt tildeles en person eller organisation, som har ydet en exceptionel indsats for at fremme ligestilling og/eller diversitet inden for kunst- og kulturlivet. Vinderen af prisen modtager 100.000 kr. og udvælges af kulturministeren og Bodil Koch-komitéen”. ODM har indstillet Emilie Boe Bierlich med følgende begrundelse: Ph.d. Emilie Boe Bierlich er kunsthistoriker, projektforsker og kurator på Statens Museum for Kunst. Bierlich nomineres for gennem hele sit virke at have haft fokus på at afdække ellers glemte kvindelige kunstnere i den danske kunsthistorie. Bierlichs udstilling om billedhuggeren Anne Marie Carl-Nielsen satte nye standarder og genindsatte en af vores store billedhuggere i den fælles erindring og fortælling. Vinderen offentliggøres på Smuk Fest i Skanderborg d. 8.8. 24 – hvor ODM’s forperson er inviteret.

Beslutning: taget til efterretning

8. Kalender 2024

Baggrund: Næste aftalte møde er bestyrelsesseminar d. 9.-10. oktober i Odense – og tentativt online møde d. 30.8 kl. 9-11.30. Juleafslutning den 13. december. Der er udsendt kalenderopdatering via Outlook af Sekretariatet.

9. Evt.

A. Aktivisme og kulturarv, v. forpersonen: Der bør være fokus på aktivisme og kulturarv, jfr. aktuelt klimaaktivist-angreb på Stonehenge.

Bestyrelsen debatterede emnet. Her fremkom bl.a. følgende statements: Selv i krig er kulturarv beskyttet (jfr. Unesco-konventionen fra 1954. Vi er sat i verden for at værne om kulturarven. Vi bør sætte fokus på den demokratiske proces, som sættes ud af kraft med aktivisme. Vi har fokus på at bringe kunst og kultur ud til alle borgere – yderligere sikkerhed omkring natur- kunst og kulturarven vil være en hindring her for. Bestyrelsen havde emnet oppe i december 2022 – og forpersonen var i medierne i sammenhængen. Bemærk: udsagn om landsdækkende handleplan kom fra kulturministeren i forbindelse med aktuelle begivenheder.

Talepapir/ hovedudsagn ses herunder:

KLIMAKATIVISME

Grundlæggende ODM-synspunkter:

Det er vigtigt, at vi som organisation undgår ”boomer”-fælden: Vi skal ikke bekræfte aktivisterne i den underliggende forestilling om, at museerne er elitære og en del af det establishment, der ses som legitime mål – vi er kultur, vi er fællesskab, vi er allierede i kampen.

Synspunkter:

- vi bakker fuldt op om den lige og frie adgang til vores museer og de genstande og værker, de rummer. Det er vores fælles kulturarv og et demokratisk anliggende
- vi er bekymrede for, at aktivisterne kan komme til at skade uvurderlig kulturarv - måske uopretteligt - i forsøget på at skabe opmærksomhed om den store og meget alvorlige udfordring, klimakrisen udgør
- vi har stor sympati for den kamp, aktivisterne kæmper, men museerne vil gerne ses som allierede i kampen for klimaet, som ICOM for nylig har meldt ud - og ikke bruges som løftestang for opmærksomhed med risiko for den kulturarv, vi er sat i verden for at bevare OG formidle
- de enkelte museer tager deres forholdsregler ift. sikkerhed - det blander vi os ikke i - men vi bakker fuldt op om at sikre fortsat åbne døre og adgang

- vi er ikke umiddelbart begejstrede for idéen om en national handleplan – museerne er gode til sikkerhed og kulturarven skal ikke gemmes væk

b. Omvisning på det nye SNM: Mads Schear Mikkelsen tilbød en omvisning i det nye museum. Bestyrelsen takkede - og der arbejdes frem mod at se museet i forbindelse med juleafslutningen den 13. december.

Med venlig hilsen
Nils M. Jensen (ref.)